

НАРЕДБА № 2 ОТ 19 ФЕВРУАРИ 1998 Г. ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ (КОНЦЕНТРАЦИИ В ОТПАДЪЧНИ ГАЗОВЕ) НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ

Обн. ДВ. бр.51 от 6 Май 1998г., изм. ДВ. бр.34 от 14 Април 1999г., изм. ДВ. бр.73 от 17 Август 1999г., изм. ДВ. бр.93 от 21 Октомври 2003г., изм. ДВ. бр.64 от 5 Август 2005г.

(*)

Глава първа. ЦЕЛ И ОБХВАТ

Чл. 1. Целта е чрез спазване на нормите за допустими емисии да се предотвратят или ограничат емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници.

Чл. 2. Нормите се отнасят за емисии на вредни вещества, изпускани организирано в атмосферния въздух при:

1. процеси и дейности в действащи обекти с производствено и непроизводствено предназначение;
2. реконструкция и модернизация на действащи обекти;
3. проучване, проектиране и изграждане на нови обекти с производствено и непроизводствено предназначение.

Чл. 3. Нормите са задължителни за всички случаи по чл. 2, освен ако за конкретен обект и дейност има нормативен акт на компетентния орган съгласно чл. 10, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Глава втора. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Чл. 4. По силата на тези норми:

1. "Замърсяване на атмосферния въздух" е всяко постъпване на вредни вещества в него.
2. "Вредни вещества" са тези, които предизвикват промени в качеството на атмосферния въздух, водещи до неблагоприятни последици за здравето и комфорта на хората, увреждат живите ресурси, почвата, екосистемите и материалните ценности.
3. "Въздух при нормални условия" е приведеният към температура нула градуса по Целзий и налягане 1013 хектопаскала след корекция за съдържание на влага.
4. "Приземен слой" е атмосферният въздух на височина до 100 м от повърхността на Земята.
5. "Емисии" са изпусканията от даден източник в атмосферния въздух вещества, определени като маса на един кубически метър изпускан газ при нормални условия.
6. "Организирано изпускане" е това, при което веществата се отвеждат в атмосферния въздух чрез изпускащо устройство - комин, канал и др.

7. "Неорганизирано изпускане" е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка товарно-разтоварни площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др.

8. "Отлагания" са натоварванията на вредни вещества от атмосферния въздух върху открита повърхност.

9. "Действащ обект" е този, който е въведен в експлоатация или е получил положително решение по оценката за въздействие върху околната среда до 1 юли 1998 г.

10. "Нов обект" е този, който е получил положително решение по оценката за въздействие върху околната среда след 1 юли 1998 г.

11. "Неподвижен източник" (горивен или производствен) означава всяко техническо устройство/инсталация или група от устройства/инсталации, разположени в близост, който е или може да бъде източник на емисии.

12. "Мощност (капацитет) на производствени единици (линия, агрегат, инсталация и др.) или горивна уредба" е номиналната производителност в час на определената единица или група единици, включени в общо изпускащо устройство - комин, канал и др.

13. "Топлинната мощност" на горивна уредба (MW) се определя по топлотворната способност на количеството гориво, подавано при номинален товар за един час.

14. "Масов поток в час" е количеството, изразено в килограми или грамове от дадено вещество, което се изпуска с изходящите газове в атмосферния въздух за един час.

15. (Доп. - ДВ, бр. 73 от 1999 г.) "Голям неподвижен горивен източник или голяма горивна инсталация" означава всяка неподвижна горивна уредба, чиято номинална топлинна мощност е минимум 50 MW.

16. "Ограничаване на емисиите" означава действие за постигане на допустимото общо количество вредно вещество, изпускано с изходящите газове в атмосферата от един или група неподвижни източници, разположени на обща площадка или в определен географски район, изразено в метрични тона за година.

17. "Степен на десулфуризация" при горивен процес означава отношението на уловеното количество сяра през даден период от време чрез технология, специално приложена за тази цел, към количеството на сяра, съдържащо се в горивото, подадено за същия период в горивната инсталация.

Глава трета. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 5. (1) За действащи обекти, при които видът на суровините и равнището на техниката не дават възможност за достигане на утвърдените норми, министърът на околната среда и водите или Министерският съвет може да утвърждава временни норми.

(2) Условията и редът по ал. 1 се определят с наредби на министъра на околната среда и водите за случаите по чл. 10, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Чл. 6. При реконструкция и модернизация на действащи обекти с утвърдени

временни норми по чл. 5, ал. 2 се прилагат нормите по чл. 17 - 42. Прилагането им се решава от компетентния орган по Закона за опазване на околната среда въз основа на оценката за въздействие върху околната среда.

Чл. 7. Министърът на околната среда и водите по предложение на общинските органи може да утвърждава и по-строги от утвърдените норми за емисии на отделни процеси и дейности на територията на общината. Условието и редът се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.

Чл. 8. (1) При проучването и разработването на проекти, освен спазването на тези норми, инвеститорът и проектантът изясняват за всеки конкретен обект замърсяването на въздуха в района на площадката и предвиждат мерки (степен на пречистване и височина на комина за разсейване) така, че след изпълнението на проекта съдържанието на вредни вещества във въздуха на приземния слой да не превишава пределно допустимите концентрации съгласно Наредба № 14 за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (ДВ, бр. 88 от 1997 г.).

(2) Независимо от изчисленията по методиката съгласно чл. 11, ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух височината на изпускащото устройство на източника трябва да превишава най-малко с 5 м най-високата обитавана сграда, разположена в радиус 50 м от него.

(3) Когато обектът е разположен на открит незастроен терен (асфалтови бази, трошачно пресевни инсталации и други производствени процеси), височината на изпускащото устройство трябва да бъде най-малко 12 м над терена, ако изчисленията не изискват по-голяма височина.

(4) При проектирането на нови обекти инвеститорът и проектантът се ръководят от равнището на техниката и технологиите в момента на проучването, постиженията на науката и резултатите от практическото използване на тези постижения у нас и в напредналите страни с оглед осигуряване възможните по-ниски емисии от определените с този документ норми.

Чл. 9. (1) Нормите се отнасят за емисиите на вредни вещества в производствени и вентилационни газове след последния технологичен агрегат или пречиствателното съоръжение, преди изпускащото устройство, без да се разреждат със свеж въздух. Навсякъде в наредбата нормите в mg/куб.м и количеството на газовете в куб.м се разбират при тези условия.

(2) За процеси и дейности, непосочени в чл. 22 - 42, количеството на газовете в куб.м./h и измерените концентрации на вредни вещества в тях се определят при следните условия:

1. за процеси, в които се използват горивни уредби, измерените концентрации се привеждат към съдържанието на кислород в обемни проценти:

- а) производство на асфалтови смеси - 17%;
- б) производство на стъкло - 8% при тиглови и ванни пещи с непрекъснат процес и 13% при периодично действащи (дневни) пещи;
- в) директно сушене на продукти и материали с горещи газове, получени в горивна камера - 17%;
- г) топене на минерални материали, като базалт, шлаки и др. - 8%;
- д) подгръване на метали за валцоване и други обработки - 5 %;
- е) производство на набъбнал перлит, шисти или глини - 14%;

ж) изгаряне на дървесни и растителни отпадъци, хартия, слама - 11%;

з) изгаряне на луга от производството на целулоза - 5%;

2. емисиите се определят спрямо състава и общото количество на изходящите газове и определеното съдържание на кислород в тях за съответния процес преди изпускащото устройство.

(3) Когато измереното съдържание на кислород е различно от определеното за съответния процес или е увеличено поради разреждането на газовете, измерената емисия се коригира, като се умножи с коефициента К, определен по формулата:

$$K = (21 - O_n) / (21 - O_i),$$

където:

O_n е съдържанието на кислород в обемни проценти за съответния процес или на изхода от технологичната линия;

O_i - измереното съдържание на кислород в обемни проценти след пречиствателното съоръжение или преди изпускане на газовете в атмосферата.

Чл. 10. Емисиите се измерват при нормална работа на производствената единица или горивната уредба и натоварване от 70 до 100%.

Чл. 11. За вещества, които могат да се намират в газовете при различно агрегатно състояние (частици, пари и газ), нормите се отнасят за общото им съдържание.

Чл. 12. Общата емисия на прахообразни вещества по чл. 17 включва нетоксичен прах и съдържащите се в него прахообразни вещества по чл. 18 и 21, съдържанието на които не се допуска да превишава стойностите, определени за съответния клас.

Чл. 13. Навсякъде в тези норми емисията на серни окиси е сумата на серен двуокис и серен триокис, определени като серен двуокис, а емисията на азотни окиси - азотен двуокис и азотен окис, определени като азотен двуокис.

Чл. 14. Измерването на емисиите от контролните органи и други организации се извършва по методи съгласно чл. 17, ал. 3 ЗООС и чл. 25, ал. 2 ЗЧАВ.

Чл. 15. (1) Емисиите при обработка, производство и транспорт на прахообразуващи материали се ограничават по следния начин:

1. устройствата и съоръженията за обработка (например раздробяване, класиране, смесване, палетизиране, брикетиране и др.) или производство на прахообразуващи материали трябва да бъдат капсуловани, а газовете, съдържащи прах - обхванати и отведени в обезпрашително съоръжение;

2. за транспортиране на прахообразуващи материали задължително се използват затворени (капсуловани) съоръжения - транспортни ленти, шнекове, редлери, пневмотранспорт и др.; когато капсуловането не е възможно, газовете, съдържащи прах, се улавят и отвеждат в съоръжение за пречистване;

3. при товарене и разтоварване на прахообразуващи материали се поставят засмукващи и обезпрашаващи съоръжения:

а) на постоянните места за товарене и разтоварване с грайфери, лопатъчни товарачи и др.;

б) на изходната тръба (течката) на товарните устройства;
в) при разрохващото устройство в началото на пневмотранспорт и механични разтоварващи съоръжения;

4. когато не е възможно засмукване (улавяне) на запрашения въздух, при тези операции (напр. при товарене на вагони и камиони) се използват течки с променливи височини (телескопични течки), поставяне на регулиращи клапи на изхода на течките с цел да се намали скоростта на излизащите материали и др.;

5. при запълване на затворени обеми (силози, цементовози и др.) въздухът, излизащ от тях, се обхваща (улавя) и отвежда в съоръжение за пречистване;

6. товарно-разтоварните площадки и транспортните връзки се асфалтират или покриват с друга равностойна настилка и се поддържат постоянно чисти.

(2) За намаляване на емисиите при складиране и депониране на прахообразуващи материали се прилагат следните мерки:

1. складиране в силози;
2. покриване и затваряне на всички врати на склада, включително и на помощните съоръжения, обслужващи склада;
3. повърхностно покриване на складирания материал с платнище и др.;
4. затревяване на депонирания материал;
5. "обваловка" на депото, изграждане на ветрозащитни насаждения или ветрозащитни огради;
6. поддържане на постоянно овлажнена повърхност на депото.

Чл. 16. Допустимото повърхностно натоварване на открити площи с вредни вещества, отлагани върху земната повърхност - средноаритметични стойности за година, е, както следва:

1. общ прах - 350 mg/кв.м на денонощие;
2. олово и неорганичните му съединения в отложения прах, определени като олово - 0,25 mg/кв.м за денонощие;
3. кадмий и неорганичните му съединения в отложения прах, определени като кадмий - 0,005 mg/кв.м за денонощие;
4. талий и неорганичните му съединения в отложения прах, определени като талий - 0,01 mg/кв.м;
5. флуороводород и газообразни неорганични флуорни съединения в отложения прах, определени като флуор - 0,001 mg/кв.м за денонощие;
6. цинк в отложения прах - 0,4 mg/кв.м за денонощие.

Глава четвърта. НОРМИ ЗА ЕМИСИИ ОТ НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ

Чл. 17. (1) Общата емисия на прахообразни вещества не може да превишава за източници с дебит на газа:

- а) до 20 000 куб.м/ч - 150 mg/куб.м
- б) от 21 000 до 60 000 куб.м/ч - 130 mg/куб.м
- в) над 60 000 куб.м/ч - 80 mg/куб.м

(2) Емисията на сажди независимо от количеството газове не може да превишава 50 mg/куб.м

Чл. 18. (1) Емисиите на прахообразни неорганични вещества, посочени в

приложение № 1, не могат да превишават следните стойности:

1. вещества от I клас: при масов поток от 1 g/h и повече - 0,2 mg/куб.м;
2. вещества от II клас: при масов поток от 5 g/h и повече - 1 mg/куб.м;
3. вещества от III клас: при масов поток от 25 g/h и повече - 5 mg/куб.м

(2) При наличие на няколко вещества от един и същи клас общата им емисия не може да превишава определената норма за съответния клас.

(3) При наличие на вещества от различни класове емисията на всяко от тях не се допуска да превишава нормата за съответния клас; сумарната емисия при наличието на вещества от I и II клас не се допуска да превишава нормата за II клас, а при вещества от I и III, II и III или I, II и III клас - нормата за III клас.

Чл. 19. Емисиите на газо- и парообразни вещества, посочени в приложение № 2, не се допуска да превишават следните стойности:

1. вещества от I клас: при масов поток от 10 g/h и повече - 1 mg/куб.м
2. вещества от II клас: при масов поток от 50 g/h и повече - 6 mg/куб.м
3. вещества от III клас: при масов поток от 300 g/h и повече - 30 mg/куб.м
4. вещества от IV клас: при масов поток от 5 kg/h и повече - 500 mg/куб.м

Чл. 20. (1) Емисиите на органични вещества, посочени в приложение № 3, не може да превишават следните стойности:

1. вещества от I клас: при масов поток от 0,1 kg/h и повече - 20 mg/куб.м
2. вещества от II клас: при масов поток от 2 kg/h и повече - 100 mg/куб.м
3. вещества от III клас: при масов поток от 3 kg/h и повече - 200 mg/куб.м

(2) При наличието в газовете на органични вещества от различните класове при масов поток от 3 kg/h и повече, общата емисия, определена като въглеродороди, не се допуска да превишава 200 mg/куб.м.

(3) При инсталации, при които могат да се отделят интензивно миришещи вещества (органични и неорганични), задължително се предприемат мерки за ограничаване на емисиите, като капсуловане, работа при подналягане и др., а газовете се обхващат и отвеждат за пречистване (обезмирисяване).

Чл. 21. (1) Емисиите на вещества с канцерогенни въздействия не се допуска да превишават следните стойности:

1. клас I (азбест като фин прах; бенз(а)пирен, берилий и съединенията му, определени като берилий; дибенз(а,х)антрацен; 2-нафтил амин) - при масов поток от 0,5 g/h и повече емисията не може да превишава 0,1 mg/куб.м.

2. клас II (арсенов триокис и арсенов петокис, арсенова киселина и нейните соли, определени като арсен; хром шествалентен и съединенията му - например калциев хромат, - хром тривалентен, stronциев хромат и цинков хромат, определени като хром; кобалт - аерозоли и трудноразтворими кобалтови соли, определени като кобалт; 3,3 дихлорбензидин; диметилсулфат; етиленимин; никел, никелов сулфид, никелов окис, никелов карбонат и никелов тетракарбонат, определени като никел) - при масов поток от 5 g/h и повече емисията не може да превишава 1 mg/куб.м.

3. клас III (акрилонитрил; бензол; 1,3 бутадиен; епихлорхидрин; 1,2 дибромметан; 1,2 епоксипропан; етиленов окис; хидразин; винилхлорид) - при масов поток от 25 g/h и повече емисията не може да превишава 5 mg/куб.м.

(2) При наличие на вещества от I и II клас сумарната емисия не се допуска да превишава 1 mg/куб.м, а при I и III, II и III или I, II и III клас - 5 mg/куб.м. като за всяко отделно вещество се спазва нормата за съответния клас.

Чл. 22. (1) Емисиите в газовете, изпускани от горивни източници, не може да превишават стойностите в mg/куб.м, дадени в приложения № 4-1 и 4-2.

(2) Нормите се отнасят за съдържанието на кислород в димните газове по ал. 1:

1. при скарно изгаряне - 7% обемни;
2. при прахово изгаряне и сухо извеждане на пепелината - 6% обемни;
3. при прахово изгаряне и течно шлакоотделяне - 5% обемни;
4. за течни горива - 3% обемни;
5. за газови горива - 3% обемни.

Чл. 23. При производството на цимент:

1. прахообразни емисии се определят по чл. 17;
2. емисиите на азотни окиси от пещите за клинкер не може да превишават 1500 mg/куб.м;
3. емисията на серни окиси от пещите за клинкер не може да превишава 750 mg/куб.м;
4. емисиите с газовете от пещите за клинкер са при съдържание на кислород 9% обемни.

Чл. 24. При производството на керамични изделия и материали от глина:

1. емисиите се определят при съдържание на 18% обемни кислород в газа;
2. прахообразни емисии - по чл. 17;
3. при съдържание на сяра във входящите суровини 0,12% и повече емисията на серни окиси при масов поток от 10 kg/h и повече не може да превишава 1500 mg/куб.м.

Чл. 25. При изпичане на доломит, гипс, варовик, боксит, кизелгур, магнезит, кварцит и шамот:

1. праховите емисии се определят по чл. 17, а когато суровините съдържат хром, емисията на хром и неговите съединения, определени като хром, не трябва да превишава 10 mg/куб.м;
2. емисията на азотни окиси не може да превишава:
  - а) при въртящи пещи - 1800 mg/куб.м;
  - б) при други пещи - 1500 mg/куб.м;
3. емисията на неорганични флуорни съединения, определени като флуороводород, не трябва да превишава 10 mg/куб.м.
4. емисиите са при съдържание на кислород в газовете 9% обемни.

Чл. 26. При производството на цветни метали:

1. праховите емисии се ограничават на 20 mg/куб.м с изключение на производството на олово - 10 mg/куб.м;
2. емисията на серни окиси се ограничават при масов поток от 5 kg/h и повече на 800 mg/куб.м.

Чл. 27. При производството на чугун, стомана, феросплави, леярски дейности:

1. концентрацията на прах в отпадъчните газове от топилните и агломерационните агрегати не се допуска да превишава 30 mg/куб.м, а при цветни метали - 20 mg/куб.м;
2. концентрацията на органични съединения в газовете при леярски процеси не се допуска да превишава нормите, определени в чл. 20, а за амини да не превишава 5

mg/куб.м;

3. прахообразните емисии при сушене на пясък и други процеси за подготовка или обработка на лярски смеси и почистване на отливки се определят по чл. 17.

Чл. 28. При топенето на алуминий:

1. праховите емисии при масов поток от 0,5 kg/h и повече не може да превишават 20 mg/куб.м;

2. емисията на хлор с газовете при рафиниране на алуминий не може да превишава 3 mg/куб.м;

3. емисията на органични съединения, определени общо като въглеводороди, не може да превишава 50 mg/куб.м.

Чл. 29. При производството на оловни акумулатори:

1. прахообразните емисии при масов поток от 5 g/h и повече не може да превишава 0,5 mg/куб.м;

2. концентрацията на сярна киселина в газовете не може да превишава 1 mg/куб.м.

Чл. 30. При производството и опаковането на препарати за растителна защита и фармацевтични препарати:

1. пестицидният и фармацевтичният прах при масов поток над 1 g/h не се допуска да превишават 0,15 mg/куб.м;

2. прахообразните емисии за други препарати при масов поток от 25 g/h и повече не се допуска да превишават 5 mg/куб.м;

Чл. 31. При производството на изкуствени торове - при сушене и гранулация, прахообразните емисии не може да превишават 15 mg/куб.м.

Чл. 32. При производство на серен двуокис, серен триокис, сярна киселина и олеум:

1. емисията на серен двуокис не може да превишава 2,6 kg/t произведена 100-процентна сярна киселина;

2. емисията на серен триокис не може да превишава 120 mg/куб.м.

Чл. 33. При производство на серни продукти с използване на "Клаус-процес":

1. емисията на серни съединения, определени като сяра в тегловни проценти от преработваното количество сяра на ден, не се допуска да превишава:

а) до 20 т на ден включително - 3%;

б) от 21 до 50 т на ден включително - 2%;

в) над 50 т на ден - 0,5%;

2. след изгаряне на отпадъчния газ или след друго третиране емисията на сероводород не се допуска да превишава 10 mg/куб.м.

Чл. 34. При производството на 1,2 дихлоретан и винилхлорид емисията им не може да превишава 5 mg/куб.м.

Чл. 35. При производството на поливинилхлорид (PVC) емисията на винилхлорид максимално се ограничава и средно за месец не се допуска да превишава 200 mg за килограм произведен поливинилхлорид.

Чл. 36. При производството на полиакрилонитрил:

1. когато процесните газове се подлагат на изгаряне, емисията на акрилонитрил не се допуска да превишава 0,2 mg/куб.м;
2. когато процесните газове се третираат чрез промиване, емисията на акрилонитрил не се допуска да превишава 5 mg/куб.м.

Чл. 37. При преработка на нефт и получаване на нефтопродукти:

1. за горивни уредби:

а) емисията на серни окиси се определя по формулата:

$$E = E_r \times (T_r/T_o) + E_t \times (T_t/T_o),$$

където:

E_r е граничната стойност при изгаряне на газ - 35 mg/куб.м;

E_t - граничната стойност за течни горива; при топлинна мощност до 300 MW $E_t = 1700$ mg/куб.м топлинна мощност над 300 MW $E_t = 400$ mg/куб.м;

T_r - тоplotворната способност на количеството газово гориво, подавано в час;

T_t - тоplotворната способност на количеството течно гориво, подавано в час;

T_o - тоplotворната способност на общото количество гориво; $T_o = T_r + T_t$;

б) емисията на азотни окиси не трябва да превишава 300 mg/куб.м;

в) емисиите се отнасят за съдържание на кислород в газовете 3% обемни;

2. при хранилища на нефт и нефтопродукти:

а) нефт и нефтопродукти, които при температура 20°C имат парен натиск над 13 хектопаскала, се съхраняват в резервоари с плаващи покриви, резервоари с неподвижни покриви, свързани с газовата система на предприятието;

б) газовете от дишането на резервоарите с неподвижен покрив задължително се отвеждат в газовата система на предприятието, когато съхраняваните продукти могат да емитират вещества от I клас по чл. 20 и от кой да е клас по чл. 21 или когато очакваните емисии превишават масовите потоци, дадени за останалите класове по чл. 20;

3. при други източници на емисии:

а) изпусканияте органични газове и пари се обхващат и отвеждат в газовата система на предприятието, от която се подават за изгаряне, на факел и друго третиране; тези изисквания се отнасят за: предпазни (предпазни клапани) и изпразвачи съоръжения; регенериране на катализатори; ремонт и почистване на инсталации; пускане и спиране на технологични линии; пълнене на суров нефт, междинни и крайни нефтопродукти, които при температура 20°C имат парен натиск над 13 хектопаскала;

б) емисия на сероводород - газовете от обезсерващи инсталации и други източници се подлагат на третиране, когато: обемното съдържание на сероводород превишава 0,4%; масовият поток на сероводород е повече от 2 т/денонощие; емисията на третираните и нетретираните газове не трябва да превишава 10 mg/куб.м;

в) третиране на процесни и баластни води - процесните и баластните води, преди да се изпускат в открити системи, се подлагат на обезгазяване, като получените газове се отвеждат за пречистване или изгаряне.

Чл. 38. При производството на дървесни плоскости:

1. емисията на прах не се допуска да превишава:

а) след шлайфмашини - 10 mg/куб.м;

б) след сушене - 50 mg/куб.м;

2. емисията на паро- и газообразни органични вещества от I клас по чл. 20 в газовете след пресите не може да превишава 0,12 kg/куб.м произведени плоскости.

Чл. 39. При боядисване и лакиране на машини, метални и други изделия:

1. газовете от камерите за боядисване не може да съдържат частици (лакови частици) повече от 3 mg/куб.м; за тези газове не важат изискванията по чл. 20 – II и III клас;

2. емисията на органични вещества в газовете от камерите за сушене, определени общо като въглеродороди, не може да превишава 50 mg/куб.м.

Чл. 40. При инсталации за нанасяне на покрития и щамповане на платове и други изделия с органични бои, лакове и изкуствени материали:

1. праховите емисии не може да превишават 5 mg/куб.м при нанасяне чрез шприцоване и 15 mg/куб.м чрез пулверизиране на прахообразни средства;

2. емисията на органични съединения, определени общо като въглеродороди, при употреба на разтворители повече от 10 kg/h не може да превишава 150 mg/куб.м;

3. когато се използват като разтворител вода и етанол до 25%, емисията на етанол не може да превишава 500 mg/куб.м;

4. емисията на органични съединения с газовете от инсталациите за сушене, определени общо като въглеродороди, не може да превишава 50 mg/куб.м.

Чл. 41. Концентрациите на вредни вещества в газовете, изпускани от инсталации за изгаряне на твърди битови отпадъци, не може да превишават стойностите, посочени в приложение № 5.

Чл. 42. Концентрациите на вредни вещества в газовете, изпускани от инсталации за изгаряне на опасни отпадъци, не може да превишават стойностите, посочени в приложение № 6.

Чл. 43. Когато от определени процеси и дейности се очакват емисии на вредни вещества, непосочени в тези норми, заинтересуваните юридически и физически лица извършват проучване и предлагат на министъра на околната среда и водите за утвърждаване норми за емисии за конкретния случай.

Заключителни разпоредби

Параграф единствен. Наредбата се издава на основание чл. 24, ал. 1, т. 7, буква "а" от Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13 и 85 от 1997 г.) и чл. 9, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр. 45 от 1996 г.) и отменя Нормите за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества, изпускани в атмосферата (ДВ, бр. 81 от 1991 г.).

Преходни и Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА № 15 ОТ 29 ЮЛИ 1999 Г. ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ (КОНЦЕНТРАЦИИ В ОТПАДЪЧНИ ГАЗОВЕ) НА СЕРЕН ДИОКСИД, АЗОТНИ ОКСИДИ И ПРАХООБРАЗНИ ВЕЩЕСТВА, ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ НОВИ ГОЛЕМИ ГОРИВНИ ИНСТАЛАЦИИ

(ОБН. - ДВ, БР. 73 ОТ 1999 Г.)

§ 5. Разпоредбите на чл. 22 и чл. 37, т. 1 на Наредба № 2 от 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (ДВ, бр. 51 от 1998 г.) не се прилагат към новите ГГИ.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА № 1 ОТ 27 ЮНИ 2005 Г. ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА
ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА (ЗАМЪРСИТЕЛИ), ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРАТА ОТ ОБЕКТИ
И ДЕЙНОСТИ С НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМИСИИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 64 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 06.08.2006 Г.)

§ 9. Наредбата влиза в сила една година след датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 10. Изискванията на наредбата се прилагат към действащите обекти с неподвижни източници на емисии, както следва:

1. към инсталациите с комплексни разрешителни за експлоатацията им - в съответствие със сроковете по издадените разрешителни, вкл. тези по чл. 117, ал. 3 ЗООС;

2. към инсталациите, с изключение на тези по т. 1 - от 31.XII.2008 г.;

3. към действащите неподвижни източници, за които преди датата на влизане в сила по § 9 са утвърдени временни НДЕ съгласно чл. 10 ЗЧАВ - в съответствие със сроковете по заповедите на министъра на околната среда и водите за утвърждаване на временните норми, в случаите когато те са по-дълги от срока по т. 2.

§ 11. Изискванията на наредбата не се прилагат към действащи неподвижни източници, за които в срок до 31.XII.2006 г. операторите им писмено декларират пред компетентните органи, че ще бъдат изведени от експлоатация не по-късно от 31.XII.2010 г.

§ 12. Изискванията на Наредба № 2 от 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (ДВ, бр. 51 от 1998 г.) се отменят, както следва:

1. към новите неподвижни източници - от датата на влизане в сила на тази наредба;

2. към действащите неподвижни източници по § 11 - от датата на окончателното им извеждане от експлоатация съгласно сроковете по подадените от операторите декларации;

3. към инсталациите по § 10, т. 1 с комплексни разрешителни за експлоатацията им - в съответствие със сроковете по издадените разрешителни, вкл. тези по чл. 117, ал. 3 ЗООС;

4. към действащите неподвижни източници, извън тези по т. 2 и 3 - от 31.XII.2008 г.

Приложение № 1 към чл. 18, ал. 1

№ по ред	Вещество	Определено като	Клас
1.	Антимон и съединенията му	Sb	III
2.	Арсен и съединенията му	As	II
3.	Ванадий и съединенията му	V	III
4.	Живак и съединенията му	Hg	I
5.	Кадмий и съединенията му	Cd	I
6.	Кобалт и съединенията му	Co	II
7.	Калай и съединенията му	Sn	III
8.	Мед и съединенията му	Cu	III
9.	Манган и съединенията му	Mn	III
10.	Никел и съединенията му	Ni	II
11.	Олово и съединенията му	Pb	III
12.	Паладий и съединенията му	Pd	III
13.	Платина и съединенията и	Pt	III
14.	Прах кварцов фин < 5 мт	SiO ₂	III
15.	Селен и съединенията му	Se	II
16.	Телур и съединенията му	Te	II
17.	Родий и съединенията му	Rh	III
18.	Талий и съединенията му	Tl	I
19.	Флуориди	F ₂	III
20.	Хром и съединенията му	Cr	III
21.	Цианиди лесноразтворими	CN	III

Приложение № 2 към чл. 19

№ по ред	Вещество	Определено като	Клас
1.	Амоняк	NH ₃	III
2.	Арсеноводород	AsH ₃	I
3.	Азотни окиси (азотен окис и азотен двуокис)	NO ₂	IV
4.	Бром и неговите паро- и газообразни съединения	HBr	II
5.	Серни съединения (серен дву-окис и серен триокис)	SO ₂	IV
6.	Сероводород	H ₂ S	II
7.	Флуор и неговите паро- и газообразни съединения	HF	II
8.	Фосген	COCl ₂	I
9.	Фосфороводород	PH ₃	I
10.	Хлор		
11.	Хлорциан	ClCN	I
12.	Хлорни паро- и газообразни неорганични съединения	HCl	II
13.	Циановодород	HCN	II
14.	Аерозоли на сярна киселина	H ₂ SO ₄	II

Приложение № 3 към чл. 20, ал. 1

№ по ред	Наименование	Химическа формула	Клас
----------	--------------	-------------------	------

1.	Ацеталалдехид	C2H4O	I
2.	Ацетон	C3H6O	III
3.	Акрилова киселина	C3H4O2	I
4.	Алкалалкохоли		III
5.	Анилин	C6H7N	I
6.	Винилацетат	C4H6O2	II
7.	Бутилацетат	C6H12O2	III
8.	Дибутилтер	C8H18O	III
9.	Дихлордифлуорметан	CCl2F2	III
10.	1,1 дихлоретан	CH4Cl2	II
11.	1,2 дихлоретан	CH4Cl2	I
12.	Диетиламин	C4H11N	I
13.	Диметиламин	C2H7N	I
14.	Диоктилфталат	C24H38O4	II
15.	Етанол	C2H5OH	III
16.	Етилацетат	C4H8O2	III
17.	Етиламин	C2H7N	I
18.	Етилбензол	C9H10	II
19.	Етиленгликол	C2H8O	III
20.	Изопропилбензол	C8H10	II
21.	Крезол	CH2O2	I
22.	Ксилоли	C8H10	II
23.	Мравчена киселина	CH2O2	I
24.	Малеинов анхидрид	C2H2O3	I
25.	Меркаптани		I
26.	Метанол	CH3OH	III
27.	Метилацетат	C3H6O2	II
28.	Метилакрилат	C4H6O2	I
29.	Метиламин	CH5N	I
30.	Нафталин	C10H8	II
31.	Нитробензол	C6H5NO2	I
32.	Нитротолуол	C7H7NO2	I
33.	Оцетна киселина	C2H4O2	II
34.	Олефинови въгледороди (без 1,3 бутадиен)		III
35.	Парафинови въгледороди (без метан)		III
36.	Перхлоретилен	CCl2CHCl	II
37.	Пропинова киселина	C3H6O2	II
38.	Пиридин	C5H5N	I
39.	Серовъглерод	CS2	II
40.	Стирол	C8H8	II
41.	Тетрахлорметан	CCl4	I
42.	Толуол	C7H8	II
43.	Трихлоретилен	C3HCl3	II
44.	Фенол	C6H6O	I
45.	Формалдехид	CH2O	I
46.	Фталов анхидрид	C8H4O3	I
47.	Фурфурол	C4H3OCHO	I
48.	Фин дървесен прах < 10 мм		I
49.	Хлорбензол	C6H5Cl	II
50.	Хлоретан	CH3Cl	III
51.	Хлорметан	CHCl3	I
52.	Хлороформ	CHCl	I

Приложение № 4-1 към чл. 22, ал. 1

Норми за емисии на прах, азотни окиси и въглероден окис от горивни източници в mg/куб.м.

Замърсител	Мощност			
	0,5- 50 MW	50- 100 MW	100- 500 MW	над 500 MW
Вид гориво				
Праx:				
Твърдо гориво	150	100	100	50
Течно гориво	80(100)*	50(100)*	50(100)*	50
Газово гориво		10(50)**	10(50)**	10(50)**
Азотни окиси:				
Твърдо гориво	650	650	650	650
Течно гориво	450	450	450	450
Газово гориво	250	350	350	350
Въглероден окис:				
Твърдо гориво	250	250	250	250
- Течно гориво	170	170	170	170
Газово гориво	100	100	100	100

* - за инсталации, изгарящи течни горива с пепелно съдържание по-голямо от 0,06%.

** - за нискокалорични газове от рафинерии, коксов газ и газ от доменни пещи.

Приложение № 4-2 към чл. 22, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 1999 г., доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

Норми за емисии на серни окиси от горивни източници в mg/куб.м

	Мощност, MW	Концентра- ция, mg/куб.м	Степен на
			десулфури- зация, %
Твърди горива	1	2	3
	0,5-100	2000	
	100-500	2000-400 (линеен спад)*	40(100-167 MW) 40 -90 (линейно увеличение за 167-500 MW)**
Течни горива	над 500	400	90
	0,5-300	1700	
	300-500	1700-400 (линеен спад)***	90
	над 500	400	90
Газообраз- ни горива:			
Природен газ		35	
Втечен газ		5	
Нискокалорични газове от рафине- рии, коксов газ и			

Таблица 1

MW	до 100	100-	150-	200-	250-
	150	200	250	300	
mg//куб.м SO ₂	2000	2000-	1800-	1600-	1400-
	1800	1600	1400	1200	
MW	300-	350-	400-	450-	над 500
	350	400	450	500	
mg//куб.м SO ₂	1200-	1000-	800-	600-	400
	1000	800	600	400	

** В случаите когато един горивен източник използва твърдо или течно гориво с високо съдържание на сяра и не може да се осигурят концентрации, показани в колонка (2), трябва да се приложи десулфуризация със степен на ефективност в проценти съгласно таблица 2:

Таблица 2

MW	до 167	167-	200-	250-	300-
	200	250	300	350	
%	40	40-	45-	53-	60-
	45	53	60	68	
MW	350-	400-	450-	над 500	
	400	450	500		
%	68-	75-	82-	90	
	75	82	90		

*** Нормата за емисията зависи от топлинната мощност на горивния източник и се определя по таблица 3:

Таблица 3

MW	до 300	300-	350-	400-	450-	над
	300	350	400	450	500	500
mg//куб.м SO ₂	1700	1700-	1450-	1150-	750-	
		1450	1150	750	400	400

Приложение № 4-1 и приложение № 4-2 към чл. 22, ал. 1 са в сила до 1 януари 2008 г. за съществуващи горивни инсталации с топлинна мощност над 50 MWth.

Приложение № 5 към чл. 41

Норми за емисии (в mg/куб. m) за инсталации за изгаряне на битови отпадъци (нормите се отнасят за 11% обемни O₂ в димните газове)

Замърсител	Мощност на инсталацията		
	по-малка от 1 т/ч	между 1 и 3 т/ч	3 т/ч или повече

1	2	3	4
1. Прахообразни вещества	200	100	30
2. Тежки метали и аерозоли			
а) Pb+Cr+Cu+Mn и съединенията им (общо)	-	5	5
б) Ni+As и съединенията им (общо)	-	1	1
в) Cd+Hg и съединенията им (общо)	-	0,2	0,2
3. Газообразни вещества			
а) хлороводород (HCl)	250	100	50
б) флуороводород (HF)	-	4	2
в) серен двуокис (SO ₂)	-	300	300
г) въглероден окис (CO)	100	100	100
4. Органични съединения, изразени като общи въглеродороди	20	20	20
5. Диоксини (2,3,7,8-тетрахлордибензодиоксин)	0,1 ng/куб.м	0,1 ng/куб.м	0,1 ng/куб.м

За инсталациите с мощност по-малка от 1 т/ч стойностите могат да се отнасят и до 17% обемни O₂ В този случай концентрациите не се допуска да надхвърлят стойностите в таблицата, разделени на 2,5.

Приложение № 6 към чл. 42

Норми за емисии от инсталации за изгаряне на опасни отпадъци в mg/куб.м

Среднодневни стойности:

1. Обща прах	10
2. Газо-, парообразни орг. в-ва, изразени като общи въглеродороди	10
3. Газообразни вещества:	
а) хлороводород (HCl)	10
б) флуороводород (HF)	1
в) серен двуокис (SO ₂)	50
г) въглероден окис (CO)	50
	(150)*

*150 mg/куб.м в изгорелите газове при поне 95% от измерванията, определени като средна стойност от десетминутно определяне, или 100 mg/куб.м съдържание в изгорелите газове при всички измервания, определено като средна стойност от 1/2-часови измервания, взети за период от 24 часа.

Средни стойности от половинчасови определяния:

	A	B
1. Обща прах	30	10
2. Газо-, парообразни орг. в-ва, изразени като общи въглеродороди	20	10
3. Газообразни вещества:		
а) хлороводород (HCl)	60	10
б) флуороводород (HF)	4	2
в) серен двуокис (SO ₂)	200	50

Нормите са спазени при положение, че 97% от резултатите в течение на една година (определени като средна стойност от 1/2-часово измерване) не надхвърлят стойностите в колона В или всички резултати в течение на една година (определени като средна стойност от 1/2-часово измерване) не надхвърлят стойностите в колона А.

Средни стойности за период на измерване от минимум 30 минути и максимум 8 часа:

Gd и неговите съединения, изразени като Cd	общо 0,05
Tl и неговите съединения, изразени като Tl	
Hg и неговите съединения, изразени като Hg	0,05
Sb и неговите съединения, изразени като Sb	
As и неговите съединения, изразени като As	
Pb и неговите съединения, изразени като Pb	
Cr и неговите съединения, изразени като Cr	
Co и неговите съединения, изразени като Co	общо 0,5
Cu и неговите съединения, изразени като Cu	
Mn и неговите съединения, изразени като Mn	
Ni и неговите съединения, изразени като Ni	
V и неговите съединения, изразени като V	
Sn и неговите съединения, изразени като Sn	